

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	5 november 2024	n.v.t.

Onderwerp

Zesde tranche Regio Deals

Advies

1. Te bepalen dat Gedeputeerde Staten de aanvragen Sierteeltregio, Groeikernen Zuid-Holland, De Fundamentele Waarde(n) van het Groene Hart, Rijswijk- Den Haag, Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker! en Tussen Stad & Land bij het Rijk voor een Regio Deal in de zesde tranche ondersteunen;
2. Vast te stellen de brief aan de minister van VRO over de zesde tranche Regio Deals, waarbij Gedeputeerde Staten de aanvragen Sierteeltregio, Groeikernen Zuid-Holland, De Fundamentele Waarde(n) van het Groene Hart, Rijswijk- Den Haag, Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker! en Tussen Stad & Land ondersteunen;
3. Vast te stellen de Statenbrief over de zesde tranche Regio Deals, waarmee aan Provinciale Staten wordt bericht dat Gedeputeerde Staten de aanvragen Sierteeltregio, Groeikernen Zuid-Holland, De Fundamentele Waarde(n) van het Groene Hart, Rijswijk- Den Haag, Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker! en Tussen Stad & Land ondersteunen;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het besluit 'Zesde tranche Regio Deals';
5. Op grond van artikel 2, lid 2 onder c van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2023 worden de vastgestelde besluiten, inclusief het GS-voorstel en de daarbij behorende stukken niet actief openbaar gemaakt tot het moment van verzending van de brief aan de minister van VRO.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder voor het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikt belang.

Bijlagen

- Brief aan de minister van VRO ter ondersteuning van de aanvragen voor een Regio Deal Sierteeltregio, Groeikernen Zuid-Holland, De Fundamentele Waarde(n) van het Groene Hart, Rijswijk- Den Haag, Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker! en Tussen Stad & Land;
- Statenbrief over de zesde tranche Regio Deals.

1 Toelichting voor het College

De minister van VRO heeft kort voor de zomer aangegeven dat regionale partijen tot en met 31 oktober a.s. voor de laatste keer een aanvraag voor een Regio Deal met het Rijk kunnen indienen van maximaal € 40 miljoen. De doelstellingen van het programma van de Regio Deals zijn het verbeteren van samenwerking in de regio en tussen het rijk en de regio, met brede welvaart als uitgangspunt. Bij Regio Deals gaat het dan in de woorden van de minister over “de kwaliteit van leven, wonen, werken van inwoners en ondernemers, zowel in het ‘hier en nu’ als ook ‘later’”. En “Het is belangrijk breder te kijken dan hoe het economisch gaat en ook naar welvaart en welzijn te kijken. Met andere woorden, naar aspecten die onze samenleving bindt en wat mensen waardevol vinden, zoals gezondheid, sociale verbondenheid en veiligheid.”

Bij de selectie door het Rijk is er speciale aandacht voor kwetsbare regio's waar de brede welvaart onder druk staat door bijvoorbeeld een concentratie en/of stapeling van achterstanden of in de toekomst onder druk kan komen te staan. Dat kan komen door bijvoorbeeld vergrijzing, ontgroening, verstedelijking, of dalende kwaliteit van de natuur. Maar het kan ook zijn dat groepen inwoners niet meeprofiteren van de welvaart in een regio, of dat één aspect zoals de economische groei ten koste gaat van het andere aspecten zoals de sociale cohesie. Ook zal er bijzonder rekening worden gehouden met waar de brede welvaart onder druk staat en nog geen Regio Deal is geweest.

De opzet van het programma Regio Deals is dat de middelen van het Rijk en haar regionale partners als vliegwiel functioneren voor regionale samenwerking en andere investeringen in de regio. Idealiter wordt daarbij ook de aanpak van andere maatschappelijk opgaven in bijvoorbeeld het fysiek-ruimtelijke domein bevorderd.

Voor deze inmiddels zesde tranche heeft het kabinet € 244,3 miljoen aan cofinanciering beschikbaar gesteld. Voor zover bekend worden vanuit Zuid-Holland zes aanvragen ingediend.

Het gaat om twee aanvragen uit stedelijke gebieden met een hoge urgentie om de ‘brede welvaart in het hier en nu’ te verbeteren: Groeikernen Zuid-Holland (Capelle aan den IJssel, Nissewaard en Zoetermeer) en Rijswijk- Den Haag.

Bij de drie groeikernen zien we dat de brede welvaart ten opzichte van het landelijke gemiddelde telkens verder achteruit gaat. Met een Regio Deal kunnen gerichte interventies worden ingezet die merkbare verbetering van de brede welvaart voor de inwoners kunnen opleveren. Daarnaast kan een deal veel belangrijke informatie opleveren die ook landelijk bruikbaar is bij de aanpak van de New Townproblematiek.

Bij Rijswijk en Den Haag gaat het om een gezamenlijke integrale aanpak om de veiligheid, gezondheid en leefbaarheid in kwetsbare stedelijke gebieden Stervoorde, Muziekbuurt, Stationskwartier, Te Werve en Havenkwartier in Rijswijk en Laakkwartier, Transvaal, Rustenburg en de Schilderswijk in Den Haag. De problemen in de wijken zijn ernstig en urgent, lijken op elkaar en zijn met elkaar verbonden. Om het veiligheidsgevoel en gezondheid van deze bewoners sterk te verbeteren en te beschermen, is nieuwe bestuurlijke samenwerking en extra inzet nodig. Een Regio Deal zou als vliegwiel kunnen werken.

Twee aanvragen hebben min of meer betrekking op landelijk gebied: Sierteeltregio (Duin- en Bollenstreek, Aalsmeer en Boskoop) en ‘De fundamentele Waarde(n) van het Groene Hart’ (Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Lopik, Molenlanden, Montfoort en Vijfheerenlanden). Beide aanvragen zijn overigens provinciegrensoverschrijdend.

Bij de Sierteeltregio is de brede welvaart in het hier en nu gunstig, maar zijn ingrepen nodig om dat

op de langere termijn ook te kunnen vasthouden. De grootschalige inzet van arbeidsmigranten gaat te vaak gepaard met slechte leefomstandigheden voor deze mensen en trekt ook een wissel op de lokale samenleving. Op de langere termijn is dat niet volhoudbaar. Daarbij komt dat het perspectief voor de sierteelt onzeker is in het licht van het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen, verzilting en de beschikbaarheid van voldoende zoetwater. Met een deal wil de regio werken aan verbetering van de positie van arbeidsmigranten, aandacht besteden aan gezond en goed samenleven, jongeren perspectief bieden in de regio en slimme oplossingen en innovaties doorvoeren om de teeltsector duurzaam te maken.

Bij het Groene Hart is de brede welvaart in het hier en nu ook nog gunstig. Maar in de gebieden treedt verschraling aan voorzieningen op. Jongeren trekken weg en de gemeenten vergrijzen. Daarbij komt dat het perspectief voor de landbouw onzeker is in het licht van de transities en maatschappelijke opgaven. Het onzekere toekomstperspectief draagt bij aan het maatschappelijk onbehagen en verlies aan vertrouwen in de overheid in deze gebieden. Met een deal kunnen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat deze gebieden in de toekomst probleemregio's gaan worden. De aanvraag wil laten zien dat een aanpak van onderop met initiatieven uit het gebied zelf goed kan samengaan met de transities en natuurherstel waar het gebied voor staat.

Tenslotte zijn er twee aanvragen die in belangrijke mate betrekking hebben op verbetering van de brede welvaart in een gebied dat in de nabijheid ligt: 'Tussen Stad & Land' (Zuidplas) en 'Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker!'.

Bij 'Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker!' willen partijen vooral de kracht van het foodcluster Dutch Fresh Port benutten om de brede welvaart van de mensen in de nabij gelegen kwetsbare wijk Rotterdam Zuid te versterken. Mensen vanuit Rotterdam Zuid zouden moeten instromen in de duizenden nieuwe banen die in de komende jaren binnen het cluster worden gerealiseerd. Daarnaast wil men arbeidsmigranten beter en meer nabij het cluster huisvesten om Rotterdam Zuid te ontlasten en wordt aansluiting gezocht bij de ondernemingsaanpak in de Rotterdamse haven.

Bij de aanvraag van Zuidplas gaat het om het verbeteren van de aansluiting tussen stad en land en het toegankelijk maken van groen. Dit kan helpen om de inwoners van de stedelijke gebieden van Rotterdam en Gouda te voorzien van meer mogelijkheden in de nabijheid om toegankelijk groen te bereiken. Dit kan ook een gezondere levensstijl bevorderen.

Provinciale inzet

Ondersteuning Regio Deal-aanvragen

In het voorproces hebben we alle regio's van informatie voorzien over het aanvraagproces, geholpen met het leggen van contacten met het Rijk en andere stakeholders. Ook hebben we waar gewenst meegedacht over de inhoud van de aanvraag.

Beoordeling van de aanvragen

Voor ondersteuning van aanvragen voor Regio Deals door de provincie zijn vijf criteria relevant die GS hebben vastgesteld.

- 1 *De aanvraag mag niet in strijd zijn met de uitgangspunten van de Ruimtelijke puzzel, ZHPLG, het principe van water en bodem sturend en overig provinciaal en nationaal beleid. Zo mogelijk draagt het bij aan de realisatie daarvan.*

Alle aanvragen voldoen hieraan. Ook in de dealmakingfase die volgt op de selectie door het Rijk zal hier de nodige aandacht aan worden besteed. Overigens kunnen alle aanvragen in meer of

mindere mate bijdragen aan de realisatie van provinciaal beleid. De belangrijkste raakvlakken staan benoemd in de ondersteuningsbrief aan de minister.

- 2 *De aanvraag heeft geen negatieve impact op de brede welvaart van andere Zuid-Hollandse gemeenten, regio's of bevolkingsgroepen.*

De aanvragen lijken geen negatieve impact te hebben op de brede welvaart elders in de provincie. Bij de aanvragen Groeikernen Zuid-Holland, Barendrecht - Ridderkerk - Rotterdam: Samen sterker! en Tussen Stad & Land zullen andere gebieden of regio's zelfs laten profiteren.

- 3 *De aanvraag is inhoudelijk afgestemd met de accountmanagers van het Rijk en voldoet aan de randvoorwaarden die door het Rijk worden gesteld.*

Alle aanvragen zijn afgestemd met de relevante accountmanagers van het Rijk en lijken te voldoen aan de randvoorwaarden die door het Rijk zijn gesteld.

- 4 *De aanvragende partijen moeten voor de verschillende onderdelen van de aanvraag aannemelijk kunnen maken waarom het instrument Regio Deals het meest geschikte instrument ten opzichte van andere financieringsbronnen.*

Alle aanvragen voldoen hieraan. Dit is ook ter sprake gekomen in de gesprekken met de accountmanagers van het Rijk. In de meeste aanvragen raken projecten wel aan de inzet van andere instrumenten en financiering. De inzet vanuit de Regio Deal is dan complementair aan de inzet vanuit andere bronnen. Op die wijze werkt de inzet van Regio Deal gelden versterkend en versnellend.

- 5 *De aanvragende partijen zijn bereid om deel te nemen in de Werkplaats Regio Deals Zuid-Holland, waar maatschappelijk toepasbare kennis rond de thema's van de Regio Deals wordt ontwikkeld en met andere Zuid-Hollandse regio's wordt gedeeld.*

De regio's zijn hier positief over en hebben de meeste gevallen een tekst hierover in de aanvraag opgenomen.

Op basis van de criteria en de toelichting in dit voorstel van GS stellen we voor om een brief aan het Rijk met een steunverklaring vast te stellen voor alle zes Regio Deal-aanvragen.

Financiering

Een regio die een aanvraag indient moet aannemelijk maken dat ze een zelfde bedrag aan regionale middelen (publiek en privaat) kan opbrengen als het Rijk ter beschikking stelt. Elke regio is daarin geslaagd. De provincie financiert niet direct mee. Onze financiële inzet zien we terug in de investeringen die we vanuit de verschillende domeinen doen in onze regio's. Dit werkt vaak flankerend en versterkend voor de Regio Deals.

Daarnaast adviseren we om gedurende de looptijd van de Regio Deals (en verder) per regio te bezien of we onze investeringen in een regio beter kunnen afstemmen op de regionale ontwikkelingen en ambities. Dit sluit aan bij het adviesrapport 'Elke regio telt!' als het gaat om de inzet van het instrument van langjarige regionale kansenagenda's tussen Rijk, regio en provincie.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2, lid 2 onder c van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2023 worden de vastgestelde besluiten, inclusief het GS-voorstel en de daarbij behorende stukken niet actief openbaar gemaakt tot het moment van verzending van de brief aan de minister van VRO.

2 Voorafgaande besluitvorming

n.v.t.

3 Proces

Met de zes regio's en overige regionale partijen is veelvuldig gesproken over de kansen voor Regio Deals in de zesde tranche.

Verantwoordelijk voor het indienen van de aanvraag zijn de regio's. De deadline voor deze tranche van Regiodeals is 31 oktober 2024. Het fysieke indienen van de aanvraag zal gebeuren door het invullen van een digitaal formulier op de site van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Naar verwachting zal het Rijk rond 1 februari bekend maken welke van de ingediende aanvragen voor Regio Deals in de zesde tranche worden geselecteerd. Vervolgens wordt in de maanden daarna op basis van de aanvraag een convenant tussen de regio en het Rijk voorbereid. Het is de bedoeling dat deze conventanten in ieder geval wordt aangegaan door de partijen die een aanvraag hebben ingediend, de minister van VRO en de inhoudelijk betrokken bewindslieden. Dit gehele proces wordt afgerond met een formele ondertekening.

De selectie van Regio Deals door het Rijk gebeurt in principe op basis van kwaliteit van de aanvraag en de in de toelichting hierboven genoemde criteria. Ook speelt een evenwichtige verdeling over de landsdelen een rol in de afweging.

Het is lastig om te voorspellen wat de kansen zijn van de zes aanvragen vanuit Zuid-Holland in deze zesde tranche en voor welk bedrag het Rijk zou willen instappen. Er valt voor elk van de zes aanvragen wat te zeggen. Maar uitgaande van de ambitie van het Rijk om de Regio Deals evenwichtig over Nederland te spreiden lijkt het niet realistisch om er van uit te gaan dat het Kabinet alle zes aanvragen zal honoreren.

De gemeentebesturen van de betrokken gemeenten zullen middels een lid GS-brief een afschrift ontvangen van de brief aan de minister.

PS worden geïnformeerd met een GS-brief.

4 Participatie en rolneming

De primaire verantwoordelijkheid voor een aanvraag Regio Deal ligt bij de regio, respectievelijk de gemeente. De provincie heeft een stimulerende, faciliterende en verbindende rol gehad bij de totstandkoming van de aanvragen Regio Deal.

5 Communicatiestrategie

Op de provinciale website zal een bericht worden geplaatst dat Gedeputeerde Staten de zes aanvragen uit Zuid-Holland ondersteunen. De regio's verzorgen zelf de communicatie over aanvraag.